

alno stran vzdrževanja organizacijskega aparata je prepustiti poverjeništvom, da skrbe za gospodarsko podlago rednega poslovanja organizacijske uprave.

8. Člani uprave naj bodo oni, ki so čimmanj odvisni od oblasti in režimov. Nagle in nepričakovane politične izpremembe neidejo vedno preveč odmeva v naši organizaciji. To je nam samo v škodo. Zato bi bilo treba v pravila vnesti, da v odbore vstopijo lahko le oni, ki imajo stalnost in stalna mesta, v nasprotnem slučaju se je na vsaj do skrajnosti držati tega principa. Tudi ni primerno, da so v odborihi uradniki ministrstva in nadzorniki ter člani s sličnimi položaji, ker so isti vedno vezani in nimajo tako prostih rok ter ne morejo zavzeti strogo stanovskega stališča in interesov. To naj se prakticira le v izjemnih, res uvaževanja vrednih slučajih, pri stanovsko samoniklo izkristaliziranih osebnostih.

K temu pripominjamo, da je pričel Činovniški Savez že resno razmišljati, da bi se organiziral na sindikalni podlagi, kar mora biti tudi za učitelstvo ideal. Če hočemo stoniti na pot, da bomo pričeli iztrebljati korupcijo in partizanstvo in resno braniti stanovske interese.

Enako se je pri Činovniškem Savezu ventiliralo vprašanje, da bi bil v Beogradu (kot centrali) le poslovni predsednik, poleg njega pa naj bi se izvolil iniciativni predsednik, ki bi bil lahko tudi izven Beograda. Obema bi se opredelil delokrog in naloga.

Pri UJU se je tudi že sedaj pokazala potreba ožjega iniciativnega odbora.

RADOSLAV KNAFLIČ:

Proglas-Deklaracija.

(Dalje.)

Člen VII. proglasa namigava, da naša dosedanja stanovska politika ni bila prava, da si ni znala tekom 36 let priboriti onega ugleda in onega stališča (pozicije), da bi jo bila vsa javnost, vsak režim in vsak politični činitelj uvaževal kot predstaviteljico stanu...

Vsebinska tega člena proglasa je žaljiva za vse one mnoge naše delavne, zlasti starejše člane v organizaciji, ki so že pred 40 leti snovali načrte za njeno ustanovitev in so potem kovali v njeni kovačnici vse svoje življenje za boljši njen razvoj. Proglas se je s tem členom predrzno povzpnel na sodni stol, dasi njegov pisatelj menda ne more prav pomiti, koliko truda, skrbi dušnih moči, a tudi stroškov so žrtvovali posamezniki na njen žrtvenik. In vendar bi bil pisatelj lahko izbral primernejše besedilo na primer:

»Trdno smo odločeni vse storiti, da priborimo svoji (ne naši) organizaciji še večji ugled in tako trden položaj, da to bo morala vsa javnost, vsak režim in vsak politični činitelj še v višji meri uvaževati nego doslej...«

Člen IX. Določbe tega člena v proglasu so naravnost škodljive. Politiko proučavati je znanost, koja se predava celo na vseučiliščih. Nobeden osnovnošolski učitelj se ne more zlahka teh predavanj udeleževati; zato se pečajo med nami s to stroko samouki (avtodidakti). Vsi ti so globokomisleci, ki si pridobijo s časom toliko razširjenega obzora, da nadkrillijo daleč vse one svoje tovariše, ki se s političnimi vprašanji le toliko pečajo, v kolikor to nanese vsakdanja mo-

ra, ki bi sestojal iz zastopnikov cele države in bi dalja iniciativo, poslovnemu (izvršnemu) odboru UJU v Beogradu. Aparat Glavnega Odbora je predrag.

Ta misel bi se dala dobro realizirati in bi se dalo poslovanje naše organizacije zelo pospešiti in ojačiti, če bi lahko izvolili izmed svojih najboljših iniciativnih organizatoriev predsednika izven Beograda.

Nuina potreba bi bila, da bi ta iniciativni predsednik skliceval po možnosti mesečno in ob nuinih slučajih tudi izven tega na sejo vse predsednike poverjeništev v najprikladnejšem centru države izven Beograda, kjer bi v rednih sejah sklepali o nuinih potrebah, korakih in delovanju našega Udruženja.

Ta iniciativni ožji odbor bi sestojal iz iniciativnega predsednika UJU, iz vseh predsednikov poverjeništev in iz poslovnega predsednika UJU ter poslovnega tajnika UJU iz Beograda.

Sklepe tega iniciativnega ožjega odbora bi izvrševal poslovni predsednik v Beogradu skupno s poslovnim ožjim (izvršnim) odborom v Beogradu, ki bi se lahko sestajal tedensko na seje in bi reševal tudi druge tekoče zadeve, ki pridejo na udruženje.

Na ta način bi se naša centrala v Beogradu tudi iniciativno močno okrepila in bi se dvignilo delovanje Udruženja z ozirom na potrebe vseh poverjeništev v državi. Stvoril bi se na ta način tudi reden osebni kontakt med našo centralo in vsemi poverjeništvii, kar bi bilo v veliko korist učiteljstva in česar nam sedaj manjka.

rebiti samo takozvana gostilniška priložnost. Globokomislece najdemo v vseh stanovih in v vseh političnih strankah. Naravno je, da pridejo ti s svojimi nazori zlasti, če so tudi dobri govorniki, kmalu na površje ter se odlikujejo v svojih stroki. O teh trde poslušalci, da se za politiko izpostavljajo (eksponirajo). Po pomenu tuje »eksponirani« bi ti ne smeli postati ne predsedniki in odborniki učiteljskih društev ne člani ožjega oziroma širjega sosveta, a še manje poverjeniki organizacije. V političnih strokah najbolj izvedene in najsposobnejše glave bi morale ždeti skrite, nepoznane in neizkoriščane v kotu zadržati za organizacijo, na njen oder pa se naj postavijo političnih strok nevesče osebe, omejenega političnega obzora. Ti naj potem vodijo organizacijo tako da si bode ta v smislu besedila tega člena pridobila tolik ugled in takšen položaj (pozicijo), da jo bode morala vsa javnost, vsak režim, vsak politični činitelj uvaževati! Obratno bi se ne smel nobeden teh uravnikov (funkcionariev) potegovati za poslaniški mandat v narodno »kumščino«.

Sicer pa izgovarja besedilo tega člena nekaj visoko nad oblaki nedosegljivega. Proglas naj stopi iz te svoje nedosegljive višine na zemljo, na koji živimo ter nam naj imenuje sredstva naj nam rokaže pota po kojih hodeč naj to dosežemo pri klerikalnih politikih in njihovi javnosti. Pred tem namreč nimamo samo nobenega ugleda, temveč oni nas pred narodom v enomer ponižujejo, kjer in kadar le morejo, nobeno sredstvo jim ni v to svrhu dosti slabo.

cili podpreti, da je še za silo služilo svojemu namenu. To je bil za malo občno hud udarec in naravno se ni rada odločila za novo stavbo. Največ brige, skrbi in dela je imel pri tem seveda šolski voditelj, ki pa se mu je posrečilo to pereče vprašanje rešiti v popolno zadovoljstvo šole.

Postavili so bližje vasi tik okrajne ceste novo moderno poslopje za štiri razrede in s stanovanji za učiteljstvo. Šola obdaja obsežen, lepo urejen šolski vrt.

Pokojni Tominc je bil znan daleč okrog kot izvrsten sadjar, vinogradnik in čebelar. Že pred mnogimi leti je kupil v bližini stare šole zapuščen in zanemarijen zemljišče, na katerem je v teku let zasadil krasen vinograd in velik sadonosnik z izbranimi sadnimi vrstami. Sadna drevesca pa je dajal tudi kmetom, tako da se je sadjarstvo v tem kraju močno povzdignilo. Za povzdigo kmetijstva pa je skrbela tudi kmetijska podružnica, ki so jo v Globokem ustanovili in ki jo je vodil pokojni tovariš do svoje smrti. Tudi dobro uspevajočo posojilnico imajo v Globokem, ki ji je bil ustanovitelj in vso dobo njen voditelj pokojni Tominc. Še na bolniško posteli si je dal prinášati knjige, da je uredil, kar je bilo potreba.

Pokojni Tominc je visoko cenil pravo tovarištvu. Veselilo ga je, ko so tovariši in prijatelji prihajali v njegovo gostoljubno hišo. Rad jih je povedel v svoj vinograd, kjer jim je postregel z dobro kapljico. Koliko lepih ur smo tam preživeli v prijateljskem pomenku!

IVAN ŠMAJDEK:

Ali moremo biti za Deklaracijo?

(Konec.)

IV.

Ta člen deklaracije zopet povdarja, da se ne smemo dotakniti načel, ki so podlaga naši organizaciji in radi kojih smo tudi včlanjeni. Glasilo naše naj se bori le za materialne zahteve, borbo za načela naj na omisti, ker niso skupna celemu stanu.

Tovariši, ali ne pomislite, da je naša organizacija vse drugačna kot so druge strokovne organizacije? Boriti se imamo vendar za svobodno učiteljstvo in svobodno šolo, seveda ne v takem pravcu, kot nam očitajo nasprotniki. Šolo učiteljstvu, katero hoče mladino vzgajati v dobre državljanke, ki bodo versko strpljivi, ljubili svojega kralja, svojo domovino in državo in tudi spoštovali one, ki vodijo državo v pravi smeri.

V.

Stanovsko moralo, zavest in disciplino je možno utrditi le z značajnim in odkritim nastopanjem proti vsakemu tovarišu, čeravno je nasprotnega naziranja. Značaj in disciplino nam je pokazati tudi v javnosti in vselej ščititi tovariša, ako se mu godi krivica. Stanovske morale, zavesti in discipline na ne okrepamo, ako svoji osebni ambiciji v korist podiramo ono, kar so gradili tovariši-idealisti dolgo vrsto let z veliko požrtvovalnostjo in so bili vsled svojega idealnega dela v korist celemu stanu tudi socialno in gmočno oškodovani. Ti tovariši na osebne interese niti mislili niso, ampak le na koristi celote — celoga stanu in njih pridobitve koristijo tudi tovarišem deklarantom.

VI.

Ta člen, tovariši, mi postane nerazumljiv, če čitam II. člen deklaracije. Polno fraz, a stvarnega ni druzega v njem, kot če bo naše glasilo res znalo čuvati svobodo stvarne kritike za vse, ne samo za one, ki se udeistvujejo v pozitivnem pravcu v duhu deklaracije. Ali ni tako razumljiv?

VII.

Res bi bilo dobro, da bi si naša organizacija priborila nazaj oni ugled in ono pozicijo, ki jo je imela pred deklaracijo. Sai jo je vsak režim in vsak politični činitelj uvaževal, samo eden ne in ta jo tudi nikdar ne bo. Če pa hočemo pridobiti ugled še pri tem, ki nas ne uvažuje, nam ostane edina možnost, da kapituliramo ter sprejmemo načela in interese, katere ta zahteva, ne pa učiteljstvo. Tovariši deklarantje, potem boste na lahko štel število učiteljstva v Sloveniji udruženo v UJU, ker tako sramotne kapitulacije ni bilo niti takrat, ko je švigal po nekdanjem Kranjskem Kalteneggerjev bič; potem boste šele uvideli, da take kapitulacije napredno učiteljstvo ne prenese, ampak jo bomo prepustili vam.

VIII.

Tovariši so gotovo že pozabili ali pa sploh ne vedo, da je bila neka politična stranka, ki je prepovedovala učiteljstvu se strokovno organizirati v nekdanji »Zavezi«, kar bi tudi še sedaj isto storila za UJU, a nima več tiste moči. Vse druge napredne politične stranke

so pa naravnost priporočale in podpisale našo organizacijo, ker je zastopala glede šolstva iste ideje in načela kot one. Sigurni smo da lahko, da si nobena stranka, ki bo na vladi, ne bo dala predpisati poti, po koji naj rešuje šolsko-vzgojne probleme od take organizacije, ki je brez idej in načel. Ne vem, kako mislite v parlamentarni državi uveljaviti vpliv organizacije, če ne bo mogoče zastopati glede šolske vzgoje skupnega načelnega stališča po čl. III, točke 3., 4., 5. Mogoče mislite, da bodo stranke, organizaciji na lubo, nastopile kompromisno stališče?

IX.

S tem členom pa naravnost odkrivate članom politično svobodo in omejuje članske pravice; zato proč s takimi omejitvami, ker se z njimi vzgajajo le neznajčaji! Neznajčaji iščejo le osebne koristi, stanovski interesi so jim na deveta briga. Ravno vsled značajev je naša organizacija uživala ugled, in stokrat ljubši mi je značajen tovariš nasprotni organizacije, kot neznačajen tovariš našega Udruženja.

X.

Glede tega člena sem že omenil, da mora organizacija odločno zahtevati, ne samo braniti, da se moralne in zakonite določbe pri nameščanju tudi izvršujejo. Vse lažje pa uveljavi svoje zahteve, če pri nameščanju tudi direktno sodehje, a le v zmislu moralnih in zakonitih določb.

XI.

UJU že pove, da je organizacija za vse učiteljstvo naše države. Kdor izmed učiteljstva pa se ne čuti toliko svobodnega, da bi pristopil k našemu Udruženju, pustimo mu svobodno pot, a ne zaničujemo ga zato, ker ima mogoče tehtne vzroke, ki mu ovirajo pristop; škoda le, da teh vzrokov ali ne more ali noče premagati.

Pristanem pa na to, da sta obstoi in rast naše organizacije mogoča samo na temelju **naširše duhovne svobode**; a vsak značajen član se bo te duhovne svobode tudi zavedal, jo branil in skušal svoje nazore tudi uveljaviti. Če na propade s svojimi nazori, bo imel zavest, da je bil značajen in da kot tak ni hotel kapitulirati. In tako so odprta vrata našega Udruženja vsem tovarišem, najsibodo kakršnegakoli svetovnega naziranja. To svobodo smo pa uživali člani našega Udruženja vedno, kar pri nasprotni organizaciji ni tega.

Zato smatram, da **značajno učiteljstvo ne potrebuje deklaracije, ker je že brez nje imelo v Udruženju popolno politično in duhovno svobodo**, ker pri Udruženju se ni zahtevalo od članov gotovega političnega prepričanja ali gotovega svetovnega naziranja, **zahtevalo se je le, da so učitelji naše Kraljevine**.

Zato, in pa ker vemo, da nam je le naša organizacija s svojimi jasnimi načeli izvojevala sedanjno pozicijo, **ne more biti značajno učiteljstvo za deklaracijo**, ki je le polna nasprotujočih si meglenih fraz, brez jasnih načel.

Za načelno, ne osebno borbo!

Izjava.

Glede na članek »Sadašnjost i budućnost« g. Vlade K. Petroviča, priobčen v 12. številki »Učiteljskega Tovariša« smatram za potrebno, da konstatiram nastopno:

Dne 8. februaria t. l. je prispeval v Ljubljano avtor omenjenega članka podpredsednik UJU g. Vlada K. Petrovič v zadevi novih razmer v ljubljanskem poverjeništvu UJU in v zadevi demisijske podpisance in tov. Dostala. Pri tej priliki je stopil gosp. Petrovič ob navzočnosti prič z nama osebno v stik, naju je prizgovarjal k preklicu demisije, se je decidirano izjavil proti deklaraciji in je dal prvo pobudo, da se odvzame g. Ivanu Dimniku redakcija »Učiteljskega Tovariša«. Navel je več sredstev, ki jih lahko uporabimo, če hočemo udeležiti svojemu namero.

To v vednost vsem čitateljem zgorai omenjenega članka.

V Ljubljani, dne 26. marca 1926.

L. Jelenc l. r.

Blaž Tominc †.

V Globokem pri Brežicah je dne 15. marca nepričakovano umrl upokojeni šolski upravitelj **Blaž Tominc v starosti 63 let**. O pokojniku se lahko trdi, da je bilo vse njegovo življenje en sam delaven dan.

Po dovršenih študijah na mariborskem učiteljsku leta 1882. je služboval nekaj let v mariborskem okraju. Pred kakimi tridesetimi leti pa je prišel v Posavje kot voditelj takrat še dvorazredne šole v Globokem, kjer je ostal do svoje smrti. Tu je čakalo Tomincova ogromno dela. Šola je obstajala le malo let in treba je bilo v marsičem še orati ledino. A on se ni strašil dela. Z njemu lastno vztrajnostjo in energijo se ga je lotil ter ga uspešno vršil celih trideset let. Kmalu je zaslovel po okraju kot izborni šolnik in učiteljstvo brežiškega okraja ga je ob prvi priliki izvolilo svojim zastopnikom v okrajni šolski svet, katero častno mesto je zavzemal nepretrgoma nad četrstoletja do ukinitve te institucije. V okrajnem učiteljskem društvu je bil istotako zelo delaven član, zlasti prva leta se je večkrat oglašal z aktualnimi predavanji, podpredsedniško mesto pa je opravljal nad 25 let.

Največjo zaslugo za globoško šolo si je pridobil pokojni Tominc nedvomno s stavbo novega šolskega poslopja. Občina je sicer imela lično in primerno šolsko poslopje, ki je stalo kakih dvajset let, a nekega leta se je jelo to poslopje nekam pogrezati in pokati, da so ga morali na vseh kon-

Lansko jesen je bil Tominc z mnogimi drugimi upokojen, obdržal pa je še začasno vodstvo šole. Na šoli so delovali zadnja leta poleg njega še njegov sin in dve hčeri. Oče je želel, da bi postal sin njegov naslednik, da bi družina ostala še nadalje skupaj. To bi se bilo tudi zgodilo, da ni kruta usoda z železno roko posegla vmes. Prvo nedeljo v januarju smo spremili k večnemu počitku blagega tovariša Justeka, nekaj tednov pozneje smo šli isto pot za očetom.

Pokojnik je sicer že dalje časa bolehal, a nihče ni slutil, da nas bo tako hitro zapustil. Tragična smrt oboževanega sina je gotovo usodno vplivala nanj in predčasno strla njegove fizične moči. Ostavil je nevtolažljivo soprogo in deco, od katere so štirje še nepreskrbljeni.

V sredo, 17. marca je bil pogreb, ki je jasno pričal, kako priljubljen je bil pokojnik. Prihitele je učiteljstvo od vseh strani, da izkaže zadnjo čast svojem tovarišu, zbrala se je šolska mladina in mnogoštevilno ljudstvo. Dolg sprevod se je pomikal po blatni cesti iz Globokega v 6 km oddaljene Pišce na župnijsko pokopališče. Ob odprtem grobu je pokojniku govoril v slovo lepe besede domači župnik, v imenu tovarišev pa se je poslovil od dragega nam tovariša in prijatelja tov. Čopič.

Šel je od nas — njegov spomin pa ostane vedno med nami.

Počitvaj v miru!

K.

Protiizjava.

Na stvaren članek g. Petroviča v zadnji številki je poslal g. Jelenc gorelno izjavo, ki je naperjena osebno proti g. Petroviču s pripombo, ako list te izjave ne priobči, da bo primoran drugim potom iskati jasnosti. Taka je bila borba proti načelom deklaracije od nasprotne strani doslej ves čas in mesto proti načelom, se je vodila borba proti osebam na »Jutru« in bi se sedaj rado od nasprotne strani preneslo to osebno borbo tudi v »Učiteljskega Tovariša«.

G. Jelenc hoče izpodbiti z osebnim napadom vtis, ki ga mora napraviti članek g. Petroviča na vse, ki jim je resničen doberit našega stanu na srcu. Ne da se več prikriti, da je tudi hrvatsko in srbsko učitelstvo pričelo uvidevati zgrešene metode, ki smo jih v preteklosti uporabljali. To učitelstvo priznava sedaj pravilnost nove smeri, ki se uveljavlja med slovenskim učitelstvom, kar mi pričaio dopisi, ki jih imam v rokah.

Rad verjamem, da se je g. Petrovič izjavil prvi moment proti deklaraciji, ker se mu je zadevo slikalo kot osebno, kakor se je to vršilo splošno od nasprotne strani tudi v slovenski javnosti. Slikalo se mu je le s politično-strankarskega vidika.

Ko je g. Petrovič zasledoval in uvidel v »Učiteljskem Tovarišu« idejno in načelno smer in iedro naše borbe, so pričeli tudi pri njem padati osebni in strankarski predsodki in je spoznal, da ima naša borba zdravo iedro, ki je edim spás zdrave bodočnosti našega stanu. Je na gosp. Petrovič v mnogih člankih »Narodne Prosvete« prei tudi povdaril to smer.

Prepričan sem tudi, da so drugi imeli več interesa na nasilnem dejanju napram meni kot uredniku kakor g. Petrovič in da so jih od tega vodili več strankarsko-politični, ne pa stanovski interesi. Kakor pri »Jutru«, tako je tudi v tem slučaju krivda na strani informatoriev.

V Ljubljani, dne 26. marca 1926.

Ivan Dimnik.

»UČITELJSKOM TOVARISU«.

I preko svoje volje moram učiniti sledečo izjavo:

Februara 8. bio sam u Ljubljani. Išao sam da se lično informišem o razlikama u mišljenju dvaju grupa učiteljskih. Sasvim prirodno da sam odmah našao g. Jelencu. On je nama svima poznat, mi ga svi cenimo, volimo i poštujemo, te sam želeo da se najpre od njega informiram. Bez obzira na sve sadašnje prilike u Povereništvu — Ljubljana — mi nećemo prestati poštovati g. Jelencu i ceniti njegov rad za Udruženje. A tada sam s g. Jelencem puno govorio. Ja sam iznosio puno načina koji bi se mogli upotrebiti da se do redovnog stanja dodje. Povlačenje demisije g. Jelencu bilo je i moje mišljenje tada iskazano. Uklanjanje g. Dimnika sa položaja »Uč. Tov.« pretpostavljalo se u tom slučaju ako je većina učiteljska za to. Ništa nasilno, ništa bez saglasnosti većine. Tada sam obećao učiniti još neke korake i učinio sam ih ali uvek predhodno razgovarajući sa g. Flereom koji se smatra kao najpoznavaniji da o tim stvarima da svoju reč. G. Jelenc je, rekao sam, prenašao s demisijom i ja uvidjam, da su ovde u pitanju ne razlike u mišljenju, već u taktičkim potezima. Ja imam u rukama jednu izjavu — Deklaraciju — koju mi je dao g. Jelenc i ja ni danas ne uvidjam velike razlike iz-

među nje i zvanične deklaracije. Pa šta je onda? Tako isto činio sam i g. Dimniku (pošto nisam mogao g. Gnusu i g. Lapajnu jer nisu bili tu) neke predloge a svi su se svodili na to da g. Jelencu bude data zadovoljština, jer je on te obzire svojim dugogodišnjim radom zaslužio. U tome sam se toliko eksponirao da je g. Dimnik s pravom mogao posumnjati, da sam ja eksponent g. Jelencu; zbog toga sam od sadašnje uprave Povereništva — Ljubljana — imao i nekih neprijatnosti. A ja sam bio samo okupiran željom za jednim istinskim staleškim radom i jednom velikom pažnjom i poštovanjem prema g. Jelencu. I eto priznajem da sam na svoju ruku činio dosta da se stvari u Ljubljani razbistre. Ako toga ne može biti — šta sam ja kriv bio ja za deklaraciju ili protiv nje; ako se ne ostvare sve reči koje sam rekao i g. Jelencu i g. Dimniku zar to mora biti znak većitog nerazumevanja među nama i stalnog polemisanja o stvari, koja mesto polemike traži borbe, traži pregnuća. Ja sam i g. Jelencu kazao idite u zborove učiteljske, posajte tamo: što ko poseje to će mu nići. O ovoj stvari neka presudjuju učiteljski zborovi. Ipak na njih se moramo osloniti.

Ali zašto da ovde pričam svoje privatne razgovore, zašto da diram u mačiju osetljivost, jer ja te privatne razgovore nikom, pa ni Izvršnom Odboru, ne saopštih, zašto da ih pričam kad se mogu reći u dve reči: moja je želja bila da se g. Jelenc vrati na svoje mesto. I mogu li ja biti sad predmet polemike ako te moje želje nisu ostvarene!!

Druga je stvar mog načelnog shvaćanja. I pre deklaracije pisao sam u »Nar. Prosveti« o našim staleškim smerovima, i pre deklaracije ja sam se izjavio protiv unošenja partizanstva u Udruženje (mi vidimo sad gde nas je dovelo ono iz Subotice, te smo sad podeljeni u pitanju srestava, načina i puteva za pomoć drugovima koji se danas premeštaju), a pre i posle deklaracije ja sam bio i ostao van Udruženja član one stranke kojoj pripadaju i gg. Jelenc, Gnus i Dostal i Dimnik. Zašto da partija može da nas sjedini a ne može da nas još više približi staleškomu dobro? Ni ja, ni g. Jelenc, ni g. Gnus, g. Dimnik, svi, ne možemo biti protiv dobrih smernica za naše Udruženje. Možda se možemo razlikovati u putevima i metodama rada za nju. Ja sam i g. Jelencu shvatio da je protiv stvaranja Udruženja na partijskoj osnovi; to neće ni druga strana, pa ne bih želeo ni ja. Deklaracije i jedne i druge strane su slične; otkuda ispada sad da sam ja protiv njih.

Ova tema traži više obaveštenja i ja ih moram dati kad se na mene direktno obraća. Ako bi Povereništvo Ljubljana htelo, ja bih pred učiteljskim zborom ljubljanskim govorio duže o ovoj temi, samo mi treba reći. U tom bi slučaju mnoga gospoda dobila puno obaveštenja koja bi ih morala namiriti i zadovoljiti.

Uvažena ličnost g. Jelencu, koji piše ovde štampanu izjavu, meni je veoma draga, da bih ja mogao, posle ovoga, misliti drugojačije o njemu, jer ja vjerujem da će on i hteti, i umeti, i moći dati svoju potporu za sve što Udruženje dobra vodi. Ja u to ne sumnjam. Pozdravljam svačiji rad ako on služi staležu. Ja ne kažem da tom dobru ne služe svi: i g. Jelenc, g. Gnus, g. Dostal, g. Dimnik, g. Lapajne i druga braća naša. Svi oni dobru služe. Samo ih molim za složan rad.

To je moj odgovor.

Beograd.

Vlada K. Petrovič.

Ekskurzija učiteljstva UJU po Češkoslovaški republici.

Iz Zagreba je preiel Pov. UJU poziv, da se tudi slovensko učitelstvo udeleži ekskurzije učit. UJU Beograd, Zagreb, Ljubljana v Češkoslovaški republici.

Hrvatsko učitelstvo je stopilo v to svrhu v stik s »Češkoslov. Obec Učiteljske v Pragi«.

Odpotovati bi bilo treba po predlogu iz Prage najkasneje 28. junia t. l., da bo mogoče pred zletom prepotovati zapadno Češkoslovaško do Prage.

Potovanje bo trajalo okrog 20 dni. Češkoslovaški Obci Učiteljski je treba poslati čimprej spisek in število udeležencev.

Hrvatsko učitelstvo je stopilo v to svrhu že v stik z Beogradom in želi odziva tudi iz Ljubljane. Posebno si žele, da bi se sestavil za ekskurzijo kakor pevski zbor

in bi se ekskurzije udeležili učitelji-pevci.

Po računu tov. v Pragi bi bil potrešek na potovanju po Č. S. R. (od Dvoršta do vključno Bratislave) s stanovanjem, hrano in železnico okrog 1000 Kč, t. j. 1600—1700 Din za osebo.

Ekskurzija bi bila nekaj prvi službeni reprezentativni poset UJU v Č. S. R. in je radi tega število vseh udeležencev omejeno od 60 do najviše 100 izletnikov.

Program potovanja je izdelala »Češkoslovaška Obec Učiteljska« in bi bil sledeč: Preko Gradca in Linca do prve postaje v Č. S. R. Dvorište. Potem preko Budjevic v Plzen (Škodove tovarne), Marijine Lazne, Karlove varu (kopališče), Jachymov (svetovno radijalno kopališče), Praga (Vseskolski zlet), Karlov Tyn (grad 14. stoletja), Příbram

(srebrni rudniki), Pardubice (tovarne), Brno (glavno mesto Moravske), Blanský Adamov (jama in tovarne), Ostrova Vitkovice (premog in železkarne), Visoká Tatra-Strbske Pleše-Košice, Kremnica (kovnice novcev), Treuž Teplice-Přístany (svetovno kopališče) Bratislava (odhod povratek poluben).

Vožnja z brzovlakom za vse potovanje v Č. S. R., 250—300 Kč s 50% popustom.

Ta program se eventualno še izpopolni z drugimi zanimivostmi.

Od okrajnega učiteljskega društva za mesto Zagreb se je oglasilo 30 udeležencev.

Pozivu se je odzvalo tudi okrajno učiteljsko društvo za mesto Beograd.

Splošne vesti.

— **Udeležencem II. pedagoškega tedna.** Odbor podpisanega društva naznanja vsem gđ. tovarišicam in gg. tovarišem v mariborski oblasti, ki so dobili potrebni dopust za udeležbo II. pedagoškega tedna (oziroma rokotvornega tečaja) v Mariboru, sledeče: Rokotvorni tečaj se prične v ponedeljek, dne 12. aprila 1926 ob 8. uri zjutraj v risalnici deške meščanske šole v Mariboru. Potrebno je, da se vsi udeleženci prijavijo v Maribor že v nedeljo, dne 11. aprila. Za svoja prenočišča bodo izvedeli v nedeljo, od 10. do 19. ure v posvetovalnici deške meščanske šole v Mariboru. Krekova ulica, kjer bo poslovala društvena pisarna. Ob 20. uri istega dne se vrši prijeteljski sestanek v restavraciji »Narodnega doma«. Rokotvorni tečaj bo vodil g. ravnatelj Humek, ki bo dal udeležencem vsa potrebna navodila. Predavanja se bodo vršila od 12. do inkl. 17. aprila dnevno ob 20. uri zvečer v veliki kazinski dvorani, in sicer v sledečem redu: 1. dan: dr. Fran Toplak, »Dojenček«, 2. dan: dr. K. Ozvald, »Predšolska doba«, 3. dan: dr. Fr. Zgeč, »Šolska doba«, 4. dan: Gustav Šilih, »Mladiška doba«, 5. dan: Anton Skala, »Duševno zaostali otroci«, 6. dan: dr. R. Bujaš, »O izboru poklica«. — **Pedagoško-didaktički krožek v Mariboru.**

— **Kako je treba izpremeniti pravila UJU.** Tov. Tomo Jurković piše v »Narodni Prosveti« glede tega sledeče: »Treba svakome jednom za uvek da postane jasno, da u našoj organizaciji (dnevna) politika treba da umre! To je jednodušni zahtev celokupnoga učiteljstva, izuzev par pojedinaca, koji bi radi ličnih ambicija hteli organizaciju upregnuti u kola svoje partije... Ovom promienom treba koliko je moguće onemogućiti takve pojave. Treba još dati tim pravilima jednu širinu, po kojoj će u organizaciji moći biti svaki učitelj...«

— **Slovenački drugovi.** U Povereništvu — Ljubljana ima nekkih izmena. Drug Jelenc i drug Dostal dali su ostavke. Poslove su preuzeli opet naši drugovi koji u duhu deklaracije hoće da povedu slovenačko učitelstvo. Duh deklaracije ide za tim da se jednom iz Udruženja izbaci partizanstvo, da se vodi jedna staleška borba, da učitelstvo ne bude oruđe ni jedne partije, već da samo bude kovač svoje sreće. To je želja svih nas. **Mi pozdravljamo taj posao i nadamo se uspehu.** (»Narodna Prosveta«, 25. III. 1926.)

— **Belokranjsko učiteljsko društvo** je na svojem zadnjem zborovanju deklaraciju načelno soglasno sprejelo.

— **Učiteljski konvikt** vabi vse članstvo, da se zanesljivo udeleži občnega zbora dne 11. aprila 1926. Učiteljska društva naj pošlije svoje odposlance. Radi izredne važnosti je nujno potrebna mnogobrojna udeležba. Popoldne je koncert učit. pevkega zbora, ki se ga zborovalci lahko udeleže. Člani pevkega zbora naj se na oddolže s prisotnostjo na konviktovem zborovanju.

— **Poin značajnosti.** Čeprav je malo proti običajem, a ker nečem kvariti tov. Šmajdka njegovega agresivnega članka s pripombami, prepuščam drugim da mu zavrne njegova tako krepko izražena, a nikakor dokazana sumničenja svojih stanovskih tovarišev. Za svojo osebo odklanjam le od njegove strani izraženo podtikanje, da »svoli osebni ambiciji v korist podiram le ono, kar so gradili tovariši-idealisti dolgo vrsto let«, ker si menda smem toliko domišljati, da ni zame pisec članka poklican soditi o pozitivnem mojem delu v korist stanu. Tudi za »čuvanje stvarne kritike za vse, v našem glasilu« in pod-

Pov. UJU — Ljubljana je oddalo tozadeven poziv, okr. učit. dr. za mesto Ljubljana, ker je bil na isto naslovljen.

Vsak udeleženec mora podpisati izjavo, s katero se zaveže, da se udeleži potovanja, da vplača v to svrhu v potni fond, do 1. junia t. l. 1200 Din ter da se bo pokoril disciplini vodstva eksekutive in ostal v skupni oskrbi.

Podrobna navodila izidejo v prihodnji številki. Za Ljubljano in vnanje reflektante je rezerviranih največ 30 mest.

Da damo lahko odgovor Zagrebu in Beogradu, pozivamo tem notom vse reflektante, da se za enkrat prijavijo Pov. UJU v Ljubljani, dokler ne bo vodstvo ekskurzije definitivno formirano.

tikanju pristranosti ne čutim poklicanega tov. Šmajdka, ker sicer bi moral njegov članek ravno zaradi nestvarnosti kritike odkloniti. Najodločneje pa moram odklanjati poglavje o značajnosti strani tov. Šmajdka, »da značajno učitelstvo ne potrebuje deklaracije« in da »ne more biti značajno učitelstvo za deklaracijo«, ker je v tem vsebovana nepodprta žalitev skoro dvetretjinske večine članov naših okrajnih učiteljskih društev, ki so glasovali za deklaracijo. Menim, da prava značajnost to ni in tovarištvo tudi ne, če se zaradi politično-strankarske zagriženosti vztraja na poti, ki donaša našemu stanu toliko gorja in stanovskim tovarišem toliko krivic in zla ter se zaradi strankarskih interesov tepa stanovske interese in stanovska prava. Tako more govoriti le tovariš, ki pušti prevagati in pasti stanovsko zavest pod strankarsko zavest! Za svojo osebo si pa niti politične značajnosti ne dam očrtavati od tov. Šmajdka, ker vkljub zaplotniškim, umazanim in nečastnim napadom na mojo osebo v »Jutru« nisem niti v mislih okleval glede stranke, tudi tedaj ne, ko so nas odločilni njeni možje pustili v vitalnem stanovskem vrašljanju na cedilu in ko je sedanjí predsednik »Kluba demokratičnih učiteliev« vzklikal »gremo pa vsi v radikale!« V obrambo vseh tov., ki so glasovali za deklaracijo, sem si štel v dolžnost, da ne pustim tudi teden dni viseti na njih dvoma o značajnosti. **Ivan Dimnik.**

— **Imenovanje.** Inšpektor ministva prosvete v Ljubljani dr. Dr. Lončar je imenovan za direktorja ljubljanskega muzeja, ostane pa nadalje na svojem mestu kot šef prosvetne uprave.

— **Protest proti upokojitvi nadzornika Matka.** Belokranjsko učiteljsko društvo je na svojem zborovanju protestiralo proti upokojitvi sreskega šolskega nadzornika tov. Matka iz vzroka, ker se je upokožitev izvršila pred dovršitvijo polne službene dobe.

— **»Jutro« prenaša osebne napade iz ljubljanske oblasti v mariborsko.** V nedeljski številki je prav na neokusen način napadlo tov. Hrena. V veliko zadoščenje nam je, da so ta dopis brez izjeme obsojali vsi, ki so ga čitali, kakor ono neokusno pripombo k notici v mariborski rubriki glede »Straže«. — »Gospod doktor — pamet!«

— **Okrajni učiteljski društvi za Kozie in Slovenigradec** sporočata, da sta v načelu sprejeli deklaracijo, s čemur popravljamo našo vest v zadnji številki »Učit. Tovariša« pod naslovom »Situacija«. Beležimo kot kronisti, da se je izreklo s tem za deklaracijo doslej 20 društev, od 5 na še ni rezultatov.

— **Razpis učiteljskih služb na meščanskih šolah.** Na meščanskih šolah je razpisanih več učnih mest. Podroben pregled je razviden iz »Uradnega lista«. Prošnje je vložiti do 15. aprila t. l. pri pristojnem ravnateljstvu.

— **Up. V odborovi seji 14. februarja t. l.** se je sklenilo, da se sprejme 50 novih članov in da se pozivljajo vsi novi upokojeanci učitelji(ce), ki še niso člani društva upok. učiteljstva Slovenije, da se prijavijo za sprejem v društvo. Odbor sprejema za člane novo upokojene učitelje(ice) samo prvo leto no upokožitvi; soproge na do 60 let starosti. Pismena prijava sprejema g. nadučitelj M. Breznik. Cesta na Rožnik 29 v Ljubljani. Vsak priglasenec naj sporoči roistno leto, kraj, novo bivališče in datum svoje upokožitve. Ko društveni tajnik pošlje pismo, je plačati na priloženi ček 5 Din pristopnine, 3 Din letnine in za eno posmrtnino 5 Din, skupaj 13 Din. Društvo šteje danes 300 članov in bo izplačalo za vsakim umrlim članom njegovim ostalim svojcem podporo v zne-

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finan-
 čnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-
 industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS - ove informacije so vsikdar točne izčrpne
 in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS - ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

sku 1200 Din. (Pri Učiteljski Samopomoči se plača za člana 5 Din in se dobi 9330 Din). To je od vsakega člana 4 Din. — Tovariši(ice) prigrasite se k društvu, da bo večja posmrtna podpora! — M. B.

— »Dom«, stavbena zadruga državnih nameščencev in upokoencev. r. z. z o. z. v Ljubljani, vabi svoje člane na sestanek, ki bo dne 8. aprila t. l. ob 10. uri 30 min. na glavni pošti, dvoriščna stavba, I. nadstropje. Na sestanku bo načelstvo poročalo o svojem delovanju in bo zadržniki zlasti informiralo v zadevi gradbenega posojila.

— **Poverjenik Šolske Matice za Celje in okolico** naznanja, da so došle knjige za leto 1925. Iste lahko dobe posamezni člani pod skupnim ovitkom vsak dan ob 10. uri (izvzemši praznike) dopoldne v poslopiu stare gimnazije pri farni cerkvi, kjer se nahaja v pritličju na koncu hodnika VII. razr. okoliške deške osnovne šole. Kadar se mudi kdo izmed članstva po opravkih v Celju, naj pride po knjige, da ne bodo ležale predolgo v omari. — **Poverjenik.**

— **Par besed v obrambo.** V zadnji številki zaradi predpisov tiskovnega zakona nisem smel reagirati na izvajanja tov. Dostala. Ne bom se igral z besedami ali je »poziv« ali »intervencija«, fakt je ta, da centrala UJU sploh ni intervenirala, temveč vzela izpremembo že prel na znanje. kakor je poslala samona znanje dopis zagrebskega poverništva, ki tudi ni interveniralo za preklic, ampak je priporočalo na Izv. Odbor le **dogovor** v to svrhu. Ta se na vključ prizadevanju tov. Gnusa ni mogel vršiti radi prej izvršenega nasilnega poizkusa. Fakt je tudi to, da je »Jutro« iz zbora »Kluba demokratičnih učiteljev« z dne 28. februaria 1926 prineslo sledečo vest: »Konec zborovanja je tov. Grmek stavil zboru resolucijo, ki poziva tov. Jelenca in Dostala, da prekličeta svojo ostavko in se vrneta na svoji mesti v organizacijo«. Nato sta 1. marca t. l. sporočila preklic z nastopom 2. marca t. l. Kar se tiče osebe tov. Jelenca in njegovih starih zaslug, naj se tov. Dostal spomni na sejo širjega sosveta, na zborovanje »Ljubljanskega učiteljskega društva« in naj prečita konec svojega napada na moio osebo v »Jutru«, ki je poln še drugih netočnih in neresničnih »činjenic«.

Ivan Dimnik.

— **Umrl je pred kratkim oče tovarišici Ruži Svetličevi v Ljubljani.** Teden za tem na je umrla še niena sestra na posledicah influence, zapustivši osmero otrok. Težko prizadeti tovarišici odkritosrčno sožalje!

— **Izjava.** Ker se mi podtika da sem izostala od zborovanja v Kočevju iz strahu pred izjavo za ali proti deklaraciji, a ne radi bolezn. izjavljam na tem mestu, da sem za deklaracijo. Upam, da bodo s to izjavo klevetniški zadovoljni. — **Marija Bartolova**, učiteljica v Ribnici.

— **Na prodaj je »Učiteljski Tovariš«** prvi in drugi letnik (1861., 1862.). vezan. Kdor ga želi kupiti, naj se zgleda ustno ali pisмено pri tov. Raiku Justinu, kustos botaniškega oddelka na univerzi v Ljubljani. Cena po dogovoru.

— **Zadnji oomin.** Vse one, ki dolgujejo večje ali manjše zneske na »Zvončku«, celo za več let nazaj, ponovno in poslednjičkrat opominjamo tem potom, da nemudoma poravnajo svoj dolg. V nasprotnem slučaju naj si pripisujejo posledice sami sebi. **Gospodarsko stanje poverjenišva moramo urediti.** Ožji sosvet odklanja vsako nadaljnjo odgovornost.

UJU — poverjenišvo Ljubljana.

— **Belinove pisanice.** Tovariš Belin je služboval pred nedavnim časom v naši Beli Krajini. Takrat smo začeli z našimi pisanicami delati propagando. Kako jih je bil vesel! Koliko grošev je izdal za nje! Tia pod Grintavce je zanesel seme belokranjskih pisanic in vzkli-le so druge — Belinove, a duh jim je ostal naroden. Iz skromnih začetkov nas je letos presenetil s krasno zbirko v

Ljubljani. Kdor pozna tehniko do podrobnosti mora priznati, da nam je Belin ustvaril nekaj popolnega. Našle bodo pot v širni svet sicer v skromnem številu, vendar bodo dostojne reprezentantke našega narodno-umetniškega obrta. Tiste bore pare, ki jih kupec odrine, so samo odškodnina za materialne stroške — ljubezni do stvari na tovarišu ne more plačati nihče. Poleg Belinovihih napreduje tudi v Beli Krajini one prave narodne pisanice tako v barvi, kakor tudi v kompoziciji. To je pač zadnje, kar je še pri nas! — **B. R.**

Tvrška F. Meršol nasl., zaloga ženskih ročnih del se nahaja sedaj Wolfova ulica 5. — Glej inserat.

— **Popravek.** V članek »Nova dekl. v luči kritike« v zadnji številki »Učit. Tov.«, in sicer na koncu odstavka, ki obravnava IV. člen »Nove deklaracije«, se je vrnila popreška, ki kvadrirani zmisel. Glasiti bi se moralo: Če pa gre za bistvo, potem, dragi tovariši — treba imeti več poguma in dejati: »Smo za asimilacijo itd.

Naša gospodarska organizacija.

— **Učiteljska Samopomoč.** V zadnjih dneh marca je razposlala društvena uprava vsem članom položnice za zadnje tri smrtne slučaje, in sicer: 109. (Antonija Dedič Bočna), 110. (Ernest Cigoj, Ljubljana) in 111. (Blaž Tominc, Globoko, umrl 15. marca 1926) smrti slučaji v skupnem znesku (s posmrtno) 15.50 Din. Včlanjeni zakonski pari plačajo dvojni znesek, položnico dobi le eden. Društvena uprava je izplačala na posmrtninah za tri smrtne slučaje dedičem **27.360 Din.** Nakažite takoj te zneske, da se vam položnice ne izgube! — Posebno opozoriam še tiste člane, ki imajo kaj zaostankov, da store svojo člansko dolžnost. Zaostanki so prištetji gornjemu znesku; zato uporabljajte vedno le zadnjo položnico. — **Učiteljska Samopomoč** ima danes (25. marca 1926) 1867 članov. Posmrtnina znaša **9335 Din.** Kdor še ni član U. S., naj se priklasi.

— **Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.** V marcu so plačale članarino sledeče šole: **Črnomeljski okraj:** Doblice 30 Din, Dragatuš 30 Din, Mavren 10 Din, Petrovavas 10 Din, Sinji vrh 20 Din, Vrnica 120 Din; **Kamniški okraj:** Blagovica 20 Din, Dob 30 Din, Brdo 30 Din, Homec 20 Din, Ihan 10 Din, Kamnik, deklška 40 Din, Komenda 60 Din, Mengeš 60 Din, Moravče 40 Din, Nevljje 20 Din, Skarčna 40 Din, Stranje 20 Din, Smartno 10 Din, Zgornji Tuhinj 30 Din, Tuhinje 20 Din, Vodice 30 Din, Zalog 20 Din; **Kočevski okraj:** Bosiljva Loka 10 Din, Kočevje 238 Din, Loški potok 60 Din, Mozelj 20 Din, Ovčjak 20 Din, Osilnica 10 Din, Ribnica, deška 100 Din, Stara cerkev 50 Din, Stari breg 10 Din, Svetli potok 10 Din, Stalcarji 20 Din, Turjak 10 Din, Vel. Poljane 20 Din; **Kranjski okraj:** Bukovica 20 Din, Cerklje 60 Din, Gorenja vas 90 Din, Jezersko 20 Din, Kranj, deška 80 Din, Naklo 20 Din, Sv. Ana 10 Din, Poljane 50 Din, Primskovo 20 Din, Retče 10 Din, Selce 50 Din, Sela 10 Din, Škofja Loka 80 Din, Trebija 20 Din, Trzin 120 Din, Zalog 10 Din, Železniki 20 Din; **Krški okraj:** Buča 22 Din, St. Janž 60 Din, Skočjan pri Mokronogu 20 Din, Trzin 10 Din, Zameško 20 Din; **Litiški okraj:** Vel. Gaber 20 Din; **Ljubljana:** I. deška osnovna 110 Din, II. deška osnovna 100 Din, III. deška osnovna 30 Din, IV. deška osnovna 40 Din, I. deklška osnovna 80 Din, IV. deklška osnovna 100 Din, Barje 50 Din, gluhonemnica 110 Din, Mestni šolski svet 30 Din, Hinko Klavara 20 Din, Božo Račić 11 Din, pomožna šola 50 Din; **Ljubljanska okolica:** Borovnica 50 Din, Horjul 30 Din, Hrušica 60 Din, Jezero 10 Din, Kopanj 60 Din, Moste 220 Din, Podlipa 20 Din, Preserje 40 Din, Rakitna 20 Din, Sostro 80 Din, Sv. Peter 105 Din, Studenec-Ig 60 Din, Smartno pod Šm. g. 50 Din, Tomišelj 100 Din, Vič 340 Din, Zalog 50 Din; **Logaški okraj:** Grahovo 30 Din, Igavas 70 Din, Gor. Logatec 50 Din, Planina 50 Din, Rakek 200 Din, Unec 60 Din; **Novomeški okraj:** Dol. Nemška vas 20 Din; **Sevnjski okraj:** Blanca 20 Din; **Brežiško-sevnjsko učiteljsko društvo** je darovalo 500 Din povodom smrti svojega člana tov. **Justka Tominc**; tov. **Fran Makar** iz Ljubljane je daroval 1 obveznico 7% drž. invest. posojila z enim zapadlim kuponom skupaj 103 Din 50 p; tov. **Ivan Dimnik** je daroval društvu 10 Din, tov. **Ivan Demšar**, šol. upravitelj v Zabnici, je poslal 1 obveznico 7% drž. invest. posojila s 7 zapadlimi kuponmi skupaj 124 Din 50 p, tovarišica **Mara Znančeva**, učiteljica v Starem trgu, pa dve obveznici 7% drž. invest. posojila s 14 zapadlimi kuponmi, skupaj 249 Din. Vsem v imenu konvikta iskrena hvala! V prvih treh mesecih smo prejeli na rednih prispevkih in darovih 18.211 Din, kar je lep uspeh stanovske zavodnosti v započetem delu za udeležitev konvikta.

Josip Kobal, blagajnik.

Učiteljski pevski zbor.

— **pev. Učiteljski pevski zbor.** Vsi pevci in pevke, ki žele imeti hrano v dnevih koncerta, t. j. 9., 10. in 11. aprila v uradniški menzi, naj to javijo po dopisnici M. Dermelu v Gluhonemnico.

— **pev. Okrožnica.** ki jo dobite te dni naznanja, da se prične pevski tečaj v petek, dne 9. aprila ob 14. uri. Udeležite se ga vsi, ker potem sledi nenosredno

koncert. Imeli bomo skupne vaje z orkestrom. Po koncertu bo slovesen sprejem članov, ki dobe članske izkaznice. Vabimo k temu slovesnemu večeru tudi druge tovariše in tovarišice, ki pridejo h koncertu. Koncerta sta nepreklicno v soboto zvečer ob 8. uri in v nedeljo ob 3. uri popoldne. Zavedajte se, da je uspeh zbora, uspeh celotnega stanu! Zato naj nihče ne stoji ob strani, temveč pomaga po svojih močeh do čim lepšega gmotnega in moralnega uspeha. Tovariši, ki

Iz seje ožjega sosveta in eksekutive Pov. UJU Ljubljana.

+pov. **Iz seje eksekutive Pov. UJU Ljubljana** dne 16. marca 1926:

Tov. Vilibald Rus je predložil eksekutivi izjavo glede urejevanja »Učiteljskega Tovariša« v zadevi polemčnih člankov in notic o Deklaraciji. Razvila se je debata, nakar so člani sklenili, da naj predlog urednik in tov. Rus sporazumno med seboi predelata in se šele po tem medsebojnem sporazumu objavi. Predlog tov. Rusa se glasi v novi obliki sledeče:

Kot član eksekutive, ki določa tudi smernice za urejevanje »Učiteljskega Tovariša«, predlagam v sprejetje naslednje:

V dobro deklaraciji se je napisalo že toliko člankov in razprav da je debata že skoro izčrpana in bi bilo primerno, da se ti članki omeje. Prostora naj se da v tem vprašanju brez omejitve do obsega dosedanjih člankov za Deklaracijo le še onim, ki s stvarnimi razpravami zavzemajo Deklaracijo na sprotno stališče. V uredniškem delu naj odusti urednik vse polemične

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **BREŽIŠKO - SEVNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima svoje prihodnje zborovanje dne 17. aprila t. l. v Brežicah s sledečim dnevnim redom: 1. Revizija članstva. 2. Društvene zadeve: a) poročila: b) pretres pravil. (Referent tov. Jakopc). 3. Predvojina učiteljska organizacija v Rusiji. (Poroča tov. Jakopc). 4. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje dne 10. aprila 1926 ob 10. uri v Ptuj v prostorih »Mladike« s sledečim sporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo odbora o premembi pravil. 4. Svetozar Miletič, ob 100-letnici njegovega rojstva. Predava tov. Dušan Šestan. 5. Slučajnosti. želje in predlogi. — Ob 9. uri se vrši v istih prostorih seja odbora z običajnim dnevnim redom ter velja to obvestilo obenem tudi kot vabilo. — Predsednik.

Poročila:

— **Belokranjsko učit. društvo** je imelo svoj 35. redni občni zbor dne 23. januarja 1926. v Črnomlju. Tov. predsednik pozdravi navzoče člane, osobito tov. srez. šol. nadz. iz Novega mesta Matka in Hočevarja, ter vse nove člane društva. Zapisnik o zadnjem zborovanju se soglasno odobri.

Tov. predsednik poroča o važnih dopisih. Predlaga, da se sprejme obvezno članstvo za »Učiteljski konvikt« z letno članarino 100 Din. Predlog je bil z veliko večino sprejet.

ZAHVALA

Ob prebriskem udarcu trpke usode, ki nam je vzela iskrenega ljubljenelega soproga, predragega očeta, gospoda

BLAŽA TOMINCA
 nadučitelja v Globokem,

dragim tovarišem, posebno tovarišem nosilcem, vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli k njemu po slovo.

G. župniku Toplaku in tovarišu Čopiču za lepa tolažilna govora ob odprtem grobu, pevecem za srce segajoče žalostinke, društvu »Sokol« v Globokem za poklonjen venec in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin blagopokojnika.

Globoko žalujoča rodovina

Tominčeva.

prisostvujete koncertom, kuduite programe s celotnim besedilom, ker nas tako podprete! Zborovi člani dobe vzporedne v spomin brezplačno

— **pev. Poslovnikov osnutek** bo izdelal za zbor med velikonočnimi počitnicami odbor ter je v to svrhu povabil nekaj marljivih članov za eno popoldne v Ljubljano. Dotičnemu, ki je »v sorodu s finančnim ministrom«, lahko izdamo javno tajnost, da bo poznal naš poslovnik tudi ustanovne in podporne člane zbora... **Sežum.**

pripombe, ki se tičejo perečega deklaracijskega vprašanja, sicer naj od drugih zahteva in priobčue tudi vse polemične notice k deklaracijskemu vprašanju le s podpisom. **Po možnosti naj se na deklaracijska debata omeji na skrajni minimum** in naj se dokonča tostvarna debata le na naših stanovskih zborovanjih.

Članstvo želi informaciji in razjasnilu tudi o drugih učiteljskih in šole zadevalih aktualnih vprašanih in je treba to upoštevati in dati tem razpravam prednost. Glede cenzuriranja uredništva doposlanih deklaracijskih člankov ostanejo v veljavi vse druge že sprejete direktive

Ostaiam na prvotnem stališču da se smatra ožji sosvet v sedanjih sestavi v dobi nekakega medvladja le za poslevoedeči odbor tja do letošnje naše pokrajinske skupščine, kateri hočemo in moramo položiti čiste račune o svojem slovanju.

Sprejet je bil tudi predlog, da v bodoče priobčue uredništvo v odlomkih le one članke, od katerih ima celoten rokopis v rokah.

Priporoča »Slov. Šol. Matico«, »Zvonček«. Ustanovi se pevski odsek in za pevovodjo določi tov. Kregej.

Tajnica poda svoje poročilo o društvnem delovanju iz katerega je razvidno, da je imelo društvo 5 zborovanj od katerih sta bili najvažnejši: zborovanje v Metliki, katerega so se udeležili tovariši iz društva za grad Karlovac i okolico in praznovanje 50-letnice istega društva, katero so priredili člani našega društva.

Društvo je štelu v minulemu letu 81 članov. **Tov. blagajnik** poda svoje poročilo, ki se sprejme in odobri.

Društveno premoženje znaša nad 2500 Din. Upravitelji šol naj redno plačujejo mesečne odtegljaje ter s tem olajšajo blagajniku delo. Pregledovalca računov tov. Ljubič in tovarišica Schillerjeva sta našla račune v redu in predlagala tov. blagajniku absolutorij. Sprejeto.

Na splošno željo je bil izvoljen stari društveni odbor: Predsednik: H. Barle, tajnica Završanova, blagajnik F. Zalar, odborniki in nam.: tov. Vrežec Stanko, Kos Alfred, Gruđen Karl, Dolinar ter tovarišici Gostiševa in Zornova.

Tov. predsednik poda poročilo o seji širjega sosveta UJU. Razloži potek seje in Deklaracijo samo. V debato o deklaraciji so posegli tov. Štrbenk, Matko, Živojinovič, Barle in Lukežič. Soglasno je bilo sklenjeno, da o Deklaraciji nismo razpravljali, ker ni prišla rednim potom in bomo to storili pri prihodnjem zborovanju.

Podpirajte prosvetni sklad!

IŠČE SE

upokojena ali kakorkoli prosta g. učiteljica, k trem otrokom od 6-8 let, popolnoma zdrava, otrokoljubna in ne čez 45 let stara za vzgojiteljico. Ponudbe na upravo lista pod »Vzgojiteljica«.

MODNA TRGOVINA

F. MERŠOL

nasl. se nahaja

SEDAJ V WOLFOVI ULICI ŠTEV. 5.

Priporoča svojo bogato zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svile in bombaža. — Predtiskanje ročnih del!

— MODNO IN KRATKO BLAGO! —

Velika zaloga čipk, rokavice, nogavice in pletenin za dame, gospode in otroke!

* USTANOVljENO LETA 1887. *